

REGISTERBLAD

Namn och datum: E Ekholm Pehrson (1986-10-13), Å. Pehrson (1999-10-08), M. Engström (2006-11-28)

Område riksintresse för naturvård i Örebro (T) län

Områdesnummer: NRO18039

Områdesnamn: Grängshyttforsarna

Kommun: Hällefors (63), Nora (84).

Kartblad: 11ESO

Area: ca 70 ha

Naturgeografiskt område: Sydligt boreala, kuperade områden: Bergslagen (28b)

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 61, Norrström

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsformer: Vågig bergkullterräng med relativ höjd över 100 m.

Riksvärde:

Vattendrag	Fauna
------------	-------

Värdeomdöme: Älvsträckan i Rastälven utgör lek- och tillväxtområden dels för öringstammarna i Grängen och Sängen, dels för den stationära, strömlevande Rastälvsöringen. I denna del av Rastälven förekommer även flodpärlmussla.

Huvudkriterier: C

Stödskriterier: 1, 3, 5, 6, 9

Förutsättningar för bevarande: Värdet kan påverkas negativt av vattenreglering, anläggningar, vattenföroreningar. Ingrepp som kulvertering eller förändringar av vattendragets sträckning eller bottenprofil, vandringshinder, vattenuttag, utsläpp av försurande ämnen, tillförsel av organiska gifter, inplantering av främmande öringstammar och skogsavverkning längs vattendraget medför att områdets naturvärde skadas.

Säkerställande: 5,3 ha (5 ha vatten, 0,3 ha land) från Grängshyttan till Kräftbo utgör från 1998 naturreservat. Samma område är Natura 2000-område med id SE0240073. 3,7 ha av området är skyddat genom Skogsvårdsstyrelsens naturvårdsavtal.

Områdets huvuddrag: Den ca 4,5 km långa sträckan av Rastälven mellan sjöarna Grängen och Sängen är lugnvattenspartier. Den nedre delen av sträckan har endast en mycket liten fors och domineras av lugnflytande vatten. Den övre älvdelen däremot, har tre väl utvecklade forspartier. De är relativt jämna, utan större trösklar, men den övre är delvis ganska skarp. Älvfåran är rik på sten och block och även flera små holmar finns. Också stränderna är ställvis mycket steniga.

I de övre och mellersta delarna är älven omgiven av åker- och betesmarker, längst upp även tomtmark. Övriga delar omges av barrskog. Älven kantas av en lövbård, där al och björk dominerar. Den egentliga strandvegetationen utgörs av salix, pors, starr, gräs m m.

Längs älven finns gott om spår efter bäver, framför allt fällda träd. Älvsträckan utgör lek- och tillväxtområden dels för öringsstammarna i Grängen och Sången (uppströms- och nedströmslekande), dels för den stationära, strömlevande Rastälvsöringen.

Vid Rastälvens utflöde ur Grängen finns en några dm hög tröskel av stenar. En damm har legat drygt 100 m nedströms, men är nu raserad så att vattnet har fri passage. Övriga delar av de övre forsar samt övriga forsar är helt utan ingrepp.

Under 2006 utfördes biotopförbättrande åtgärder i Grängshytteforsarna som en del av ett större LIFE-projekt med syfte att gynna flodpärlmussla.

Anmärkningar: Ingår i naturvårdsöversikt (63:51). En liten del av området återfinns i Ängs- och betesmarksinventeringen 2002-2004.

Referenser:

Ursberg, K.: Översiktlig naturinventering av Hällefors kommun. Länsstyrelsen i Örebro län.

Damminventering m.m. 1980 i Örebro län, 1981. Länsstyrelsen Publ. 8, 10, 11: Allmän

naturinventering av forssträckor (Del 8); Bottenfaunan i forssträckor (Del 10) samt

Inventering av fiskfaunan i forssträckor, (Fiskenämnden) (Del 11 Slutrapport)

Länsstyrelsen i Örebro län, 1984: Naturvårdsöversikt Örebro län.

Fiskeriverket, beslut 1988-04-11 rörande Områden av riksintresse för yrkesfisket, områden av särskilt intresse för fritidsfisket samt områden av särskilt intresse avseende arter och stammar av fisk.

Jordbruksverket. Ängs- och betesmarksinventeringen 2002-2004, www.sjv.se/tuva.

Länsstyrelsen i Örebro län, 2006. Rastälven – Grängshytteforsarna. Redovisning av biotopvårdsåtgärder 2006. Inom ramen för projektet ”Flodpärlmusslan och dess livsmiljöer i Sverige”. Publ. nr 2006:65.